

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

a HAT-KP-1-2022/1-000934 azonosítószámú Határtalanul! pályázathoz

Pályázat címe: Magyar történelmi és kulturális kincsek nyomában, Szlovéniában és Horvátországban

A kirándulás 2023.04.24 – 2023. 04.28. között valósult meg 40 fő tanuló és 3 fő kísérő pedagógus részvételével, a Csillagösvény Utazási Iroda szervezésben.

Magyarság Háza rendhagyó tanóráin való részvétel:

2023. április 5-én a kiránduláson részt vevő 40 tanuló és 3 kísérőtanár részt vett a Magyarság Háza által eljuttatott link felhasználásával a "Közelképek" című portréfilm (online) vetítésén.

A film megtekintése után a tanulókat megkértük, hogy foglalják össze gondolataikat, érzéseiket:

„Peti élete inspiráló és tanulságos”

„Peti egy okos, kedves fiú, aki szereti nemzetét, a verseket és tehetséges dalszerző”

„Petinek példaértékű a kapcsolata a családjával”

„Peti egy szimpatikus fiú, akinek fontos a zene,

a vers, a magyarsága és a barátok”

„Nekem nagyon tetszik az ő értékrendje, egy helyes, mélyérzésű fiú”

A film megtekintése sok kérdést, érzést vetett fel a tanulóiban, amelyeket a következő osztályfőnöki órán igyekeztünk átbeszélni és sok ismerettel, nyitott szívvel felkészülni utazásunkra.

Előkészítő foglalkozás:

Dátum: 2023. április 5.

Bajnér Imre történelem-földrajz szakos tanár előadásában áttekintést nyújtott a határon túli magyarság létszámáról, XX. századi sorsáról, a meglátogatott tájegységek magyarságának történelmi múltjáról, demográfiai jellemzőiről. Az előkészítő foglalkozás második felében Szlovénia és Horvátország rövid történetéről, lakosságának összetételéről, földrajzi viszonyairól, valamint képekkel szemléltetve az ott élő magyarság néprajzi hagyományairól kaptak a tanulók tájékoztatást. Ismertetésre került a tanulmányút napokra lebontott programja, térképekkel alátámasztva.

Tanulmányi kirándulás bemutatása

1. nap

2023. április 24-án reggel 8,30-kor indultunk Tapolcáról 40 tanulóval 3 kísérő pedagógussal.

A horvát-magyar határt Letenyénél léptük át, Csáktornya felé vettük az irányt. **Csáktornya** a Zrínyiek sasfészké volt. Tettünk egy sétát a csáktornyai várnál. Elsétáltunk a Szent Jeromos szlavóniai származású szentünk szobrához, a Zrínyi fához, Zrínyi Miklós emlékművéhez (koszorúzás), a honvédő háború áldozatainak emlékművéhez és a turulmadaras központi emlékoszlophoz.

Csáktornyáról **Varasdra** utaztunk, amely többek között arról nevezetes, hogy mintegy 10 évig Horvátország fővárosa volt.

Városnézésünk során felkerestük az Erdődyek várkastélyát és tettünk egy sétát Európa talán egyik legszebb barokk belvárosában. Itt kívülről megtekintettük a Megyeházát, a Draskovics Palotát, a székesegyházat és a gyönyörű városházát is.

Ezután következett **Fiume**, ahol megismerkedtünk a történelmi belvárossal, a korzón található Óratoronnyal, a kikötővel és annak magyar felirataival. Meglátogattuk a magyar időben épült piacot, a színházat, és

Selcei szállásunkról a Fiuméhez tartozó **Tersattoba** látogatunk. Itt betértünk a Tersattoi Mária búcsújáró templom hálaadó kápolnájába, ami magyar hadihajók emlékét is őrzi.

Meglátogattuk a várat, melyet a Frangepán család építtetett a 13. században és a család egyik ágának kihalásával előbb a Zrínyiek, majd a Rákócziak is megörökölték.

egyéb fontos épületeket tekintünk meg: a Kormányzói Palota, a Magyar Királyi Tengerészeti Hatóság épülete, az Adria-palota és az Adria Magyar Királyi Tengerhajózási Rt. székháza. Felkerestük a magyar feliratú kikötői bójákat és a Baross emléktáblát.

Délután **Abbáziában** a villasoron kezdtük sétánkat, ahol minden villához gazdag, sokszor nemesi származású magyar családok története fűződik, idegenvezetőnk segítségével felidéztek néhány család történetét. Sétáltunk a tengerparton a híres, sziklába vájt sétányon és felkerestük a Hotel Palace Bellevue-t, amely Markusovszky Lajos 1848-49-es tábori főorvos utolsó lakhelye volt. Emlékét tábla őrzi a szálloda falán. A kötött programok mellett bőséges szabadidő állt rendelkezésünkre, hogy megismerkedjünk a környékkel, gyönyörködtünk a tenger látványában. A csapadékos idő sem tudta elvenni érdeklődésünket, jókedvünket.

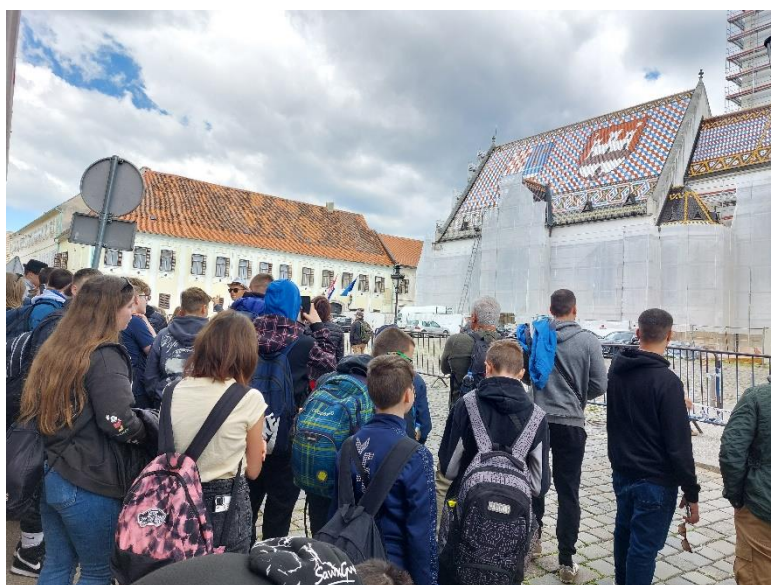
3. nap

A horvát fővárosba **Zágrábba** érkezve először a Liszt Ferenc Intézetbe tértünk be és megismerkedünk a munkájukkal, azzal, hogy hogyan népszerűsítik a magyarságot és népünk

kultúráját a szomszédos országokban és szerte a világban.

Meglátogattuk a Káptalandombon emelt székesegyházat, benne a Szent István kápolnával, ahol Szent László koronázási palástját is

megcsodálhattuk. Itt nyugszik Erdődy Tamás, valamint az 1919-es újratemetésük óta Frangepán Ferenc és Zrínyi Péter is.

vonatkozásairól: a település IV. Béla és Mátyás király idejében Alsó-Stájerország részeként a Magyar Királyság része volt. A régi városkapuk egyikét Magyar Kapunak hívták. Sétát tettünk Ptuj ódon városközpontjában.

A Káptalandombi városrészből átsétáltunk a Felsővárosba (Gradac), itt találtuk előbb a Jellasics-teret és a Jellasics lovas szobrot a főtéren, ahol megfigyelhettük, hogy a horvát bán szobrának kivont kardja a horvát-magyar barátságra való tekintettel már nem Magyarország felé mutat. A dombon felsétálva az öreg kapun át a Szent Márk-térre értünk. Itt található a horvát Szábor, vagyis az országgyűlés, amely a Szent Márk templomra néz, amelyen a Horvátország és Zágráb címerét Zsolnai cserépből rakták ki.

Késő délután **Ptuj** gyönyörű várához látogattunk.

Megemlékeztünk Szlovénia legrégebbi városának magyar

A Flórián téren láthattuk az új városházát és a Szent Flórián szobrot, a Múzeum téren a régi városházát, mellette az ikonikus Orpheus emlékművet, a középkori Várostartornyot és a Szent György plébánia templomot.

Felsőlendván meglepettük Szlovénia legnagyobb kiterjedésű várát, amelynek elődjét még a 13. századi keresztes háborúk idején, a templomosok építették. Később az Amadé, a Széchenyiek, a Nádasdyak, a Szapáryak, végül Trianonig a Széchenyiek birtokolták. Udvarán 7 energiavonalat is találunk, amelyek jótékony hatást gyakorolnak

Reggeli után egyórás kirándulásra indultunk a hármashatárra. A helyszínt Szlovénia (**Türke**) felől közelítettük meg. Három ország három településének (Felsőszölnök, Türke, Tóka) polgármesterei avatták fel hajdan ezt a háromoldalú gúlát, amely nem csupán a trianoni, hanem az 1919-es Saint-Germain-i békediktátumra is emlékeztet. A 384 m magasságban emelt emlékművet körbesétálva 3 országban lépkedtünk – ma már vasfüggönymentesen, szabadon.

szervezetünkre.

Délután **Dobronak** határában tettünk két kirándulást. Először a trópusi kertet barangoltuk be, ahol különleges egzotikus növényeket szemlélünk. Majd ezt követően szintén a Dobronak település határában található Bakónaki-tó következett, amely mentén gyönyörű sétát tehetünk. A tónál energiapark működik, ahol különböző szervi bajokat lehet orvosolni. Ezek az energiavonalak a közeli erdőben megbújó Szent Vid forráshoz, és a felette lévő Szent Vid kápolnához vezetnek.

Péntek délelőtt programunk **Bántornyán** kezdődött, ahol a Bánffy-családhoz fűződő Árpád-kori templom román és gótikus stílusjegyeit tanulmányozhattuk, falain Aquila János gyönyörű freskóit láthattuk, köztük a Szent László legendát is.

A Muravidék és a szlovéniai magyarok központi településén, **Lendván**

meglátogattuk a település kiemelkedő emlékét a várat (Bánffy-Esterházy kastély), amelyben a Lendvai Galéria és Múzeum működik. Itt megismerkedtünk a település legismertebb művésznének, Zala György szobrásznak életével, alkotásaival, vázlataival, makettjeivel, különösen a Milleneiumi emlékmű szobrainak miniatűr másaival. A kiállítás segítségével bepillantást nyertünk a híres hetési tájegységre jellemző viseletre és használati tárgyra.

Látogatást tettünk a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézetben, ahol megismerkedtünk a helyi magyarság történetével. A Bánffy Központban diákokkal beszélgettünk, akikkel bemutattuk egymásnak iskoláinkat, iskoláink névadóit, településeinket és azok neves magyar szülötteit.

Ezt követően Lendva város központjával ismerkedünk. A Szent Katalin plébániatemplom mellett találtuk a Szent István szobrot, tőle nem messze pedig a Makovecz Imre által épített kultúrpalotát.

Kirándulásunk utolsó mozzanataként felkapaszkodtunk a lendvai szőlőhegyre, felkerestük a Szentháromság kápolnát, ahol Hadik Mihály törökverő hadvezér van eltemetve. Innen csodálatos kilátás nyílik a környékre, három ország látóhatárát pásztázva búcsút intettük Szlovéniának.

Értékelő óra:

Dátum: 2023. május 18.

Egy tanóra keretében történt meg a tanulmányút értékelése. A foglalkozásra készülve tanulóink a kiránduláson készített jegyzeteiből és fényképeikből prezentációkat készítettek. A foglalkozás első felében ezeket a prezentációkat kiselőadásokat tartva bemutatták, amelyeket közösen értékeltük. Utána 10-12 fős csoportokban, kísérő tanárok irányításával beszélgetés formájában osztották meg egymással személyes élményeiket a tanulók, tablókat készítettek a kirándulásról. A tanulók megfogalmazták, hogy milyen elvárásokkal indultak a kirándulásra és ebből mi valósult meg. A tapasztalatokat a következő pályázat

megírásánál, amely azóta már megtörtént, felhasználtuk.

Témanap bemutatása a nemzeti összetartozás témájában, illetve a Nemzeti Összetartozás Napján:

2023. június 5-én, hétfőn a Nemzeti Összetartozás Napját követő első munka/ tanítási napon szerveztünk éves munkatervünknek megfelelően témanapot a nemzeti összetartozás témájában iskolánkban. A témanap során a kiránduláson részt vett 40 tanuló aktív közreműködésével a következő ismereteket, gondolatokat kívántuk közvetíteni: határon túli magyarok mindennapjai, hagyományai, kultúrájuk. Vetélkedőket szerveztünk évfolyamonként külön-külön a külföldi magyarsággal kapcsolatos ismereteik

bővítése, felelevenítése céljából. Kiállítást rendeztünk a kirándulásról készült tablókból iskolánk aulájában, amelyet minden tanuló megtekinthetett. Érdeklődő osztályok számára prezentációval támogatott beszámolót tartottunk a meglátogatott tájegységek történelmi múltjából, a kiránduláson átélt élményeikből. Célunk volt, hogy tudatosítsuk tanulóinkban, hogy magyarok élnek a határainkon túl is, múltunk és sorsunk közös. Reméljük, hogy tanulóinkban erősödött az összetartozás érzése elszakadt nemzettársaink iránt.

Fakultatív program rövid bemutatása:

2023. június 5. Tanulóink a kirándulásról készített prezentációjukra építve egy tanóra keretében beszámolót tartottak alsóbb éves iskolatársaiknak (első sorban a 6. évfolyamosoknak) élményeikről. Részletesen beszámoltak az út során meglátogatott helyszínekről, megszerzett ismereteikről. Az előadás végén szívesen válaszoltak a feltett kérdésekre.

A szakmai beszámoló az iskola honlapján is olvasható. (www.tapolcaialtisk.hu)

Tapolca, 2023. június 16.

A szakmai beszámolót összeállította:

Bajner Imre Tamás
projektvezető